

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ЦЕНТР НЕПЕРЕРВНОЇ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО
«30» серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБ2.0 ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ ТА КОРИСТУВАЧІВ:
НОВІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕЧНОГО
СЕРЕДОВИЩА**

**Програма підвищення кваліфікації керівників та спеціалістів
закладів культури**

Форма навчання	<u>денна, заочна</u>
Навчальний рік	<u>2023/2024</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>2.5/75</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>

Розробник: Ярослава Олегівна Хіміч

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

Розробник: ХІМІЧ Ярослава Олегівна, кандидат історичних наук, доцент

ПОГОДЖЕНО

Директорка Центру неперервної
культурно-мистецької освіти
кандидат педагогічних наук, доцент

Ірина ШЕВЧЕНКО

СХВАЛЕНО

В.о. зав. кафедри арт-менеджменту та
івент технологій, доктор наук з
соціальних комунікацій, професор,
академік ГО "Національна академія наук
вищої освіти України", член спілки
документознавців України

Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА

Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «28» серпня 2023 р. № 6

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

© Хіміч Я.О., 2023

© НАКККіМ, 2023

1. Анотація (опис) навчальної програми (у т. ч. міждисциплінарні зв'язки).

«Технології Веб2.0 для бібліотекарів та користувачів: нові можливості розвитку бібліотечного середовища» є програмою для підвищення кваліфікації бібліотечних працівників, керівників структурних підрозділів, директорів та заступників директорів публічних бібліотек, та спрямована на підвищення рівня їх інтегральної, загальних та професійних компетентностей.

Зміст навчальної дисципліни складається з 3 розділів: перший розділ «Веб 2.0: Сутність, завдання» містить теми, які розкривають питання розвитку інтернет та веб-технологій, їх сутність та основні принципи. Окремо розглядається Веб 2.0 та його застосування у бібліотеках як інструмент управління знаннями у вітчизняному та міжнародному контексті. Другий розділ «Сервіси Веб 2.0 та їх роль для бібліотек» - розкриває основні сервіси та інструменти Веб 2.0 та їх складові, зокрема синдикацію та вікі-технології, створення медійного простору бібліотеки, орієнтованого на користувача, з використанням фото-відео сервісів, геоінформаційних систем, блогів та соціальних мереж. Також розкривається тема ролі бібліотек у створенні колективного наукового розуму через створення та використання відкритих електронних архівів та електронних журналів.

Третій розділ «Використання Веб 2.0 у бібліотеках» включає теми, що розглядають питання застосування сервісів та інструментів Веб 2.0 для процесів самоорганізації користувачів та професійної бібліотечної громади, впровадження нових засад управління знаннями, проведення реклами та PR бібліотеки. Також розглядаються питання формування нових послуг та професійних компетенцій бібліотекарів.

Курс «Технології Веб2.0 для бібліотекарів та користувачів: нові можливості розвитку бібліотечного середовища» тісно пов'язаний з навчальними дисциплінами підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів, спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна і архівна справа: «Інформаційна культура», «Інформаційні системи та технології», «Соціальні комунікації», «Маркетинг інформаційних продуктів і послуг», «Інформаційний сервіс» тощо.

Програма курсу ґрунтується на теоретичних дослідженнях з інформатики, циклу комп'ютерних наук, теорії комунікацій, бібліотекознавства, практичних даних у створенні та використанні комп'ютерних технологій та ресурсів. Застосовуються методи проблемного навчання, ділові ігри, моделювання ситуацій.

2. Мета дисципліни: підвищити кваліфікацію працівників бібліотек, шляхом оволодіння ними як теоретичними знаннями так і практичними навичками використання технологій веб 2.0 у діяльності бібліотек, сприяння високоефективній професійній діяльності бібліотечних фахівців в середовищі Веб 2.0.

3. Завдання: надати теоретичні знання та сформувані уявлення щодо сучасного етапу розвитку інтернет та веб-технологій;

– Сприяти розвитку *інтегральної компетентності*, що виявляється у здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в сфері розвитку бібліотечної діяльності та впровадження інтернет технологій.

– Підвищити рівень *загальних компетентностей*, таких як:

▪ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

▪ здатність до аналітико-синтетичної переробки інформації, створення ментальних карт;

▪ здатність генерувати нові ідеї (креативність);

▪ вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

▪ здатність працювати в команді;

▪ здатність ефективно та безпечно працювати в мережі інтернет;

▪ здатність до самоосвіти та навчання впродовж життя.

– Підвищити рівень *спеціальних (професійних) компетентностей*, таких як:

▪ здатність відстежувати тенденції розвитку бібліотечної сфери шляхом аналізу інформаційних потоків та масивів;

▪ здатність здійснювати моніторинг основних напрямків розвитку ринку інформаційних продуктів і послуг, визначати номенклатуру послуг бібліотек, застосовувати основи рекламної діяльності та PR-технологій;

▪ здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві та мобільні технології для вирішення професійних завдань;

▪ здатність підтримувати ділову комунікацію з усіма суб'єктами інформаційного ринку, користувачами, партнерами, органами влади та управління, засобами масової інформації.

▪ здатність впроваджувати інноваційні технології виробництва інформаційних продуктів і послуг;

▪ здатність використовувати PR та інші прикладні соціокомунікаційні технології в умовах сучасної інформаційно-технологічної інфраструктури;

▪ здатність адмініструвати соціальні мережі, електронні бібліотеки та архіви;

▪ здатність створювати, наповнювати та забезпечувати функціонування веб-сайтів та веб-спільнот у мережі Інтернет.

▪ здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, постійного підвищення рівня інформаційної культури.

4. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни

1. Знання

– основ комп'ютерної та інтернет грамотності;

– бібліотекознавства;

– основ менеджменту;

2. Вміння

- здійснювати пошук інформації за допомогою інтернет технологій;
- вести електронне листування та спілкуватися у соціальних мережах;

3. Володіння навичками

- пошуку інформації у різних пошукових системах;
- критичного мислення та прийняття відповідальних рішень;
- роботи з електронними базами даних та інтернет ресурсами.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумкові й оцінці
Код	Результат навчання			
1.1.	Знати теоретичні основи розвитку мережі інтернет, орієнтуватися у тенденціях розвитку інтернет-технологій та ресурсів, розуміти особливості Веб 2.0 як платформи	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
1.2	Знати основні сучасні сервіси веб 2.0, розуміти їх значення для бібліотечно-інформаційної сфери	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
1.3.	Знати теоретичні засади використання Веб 2.0 для процесів самоорганізації користувачів та професійної бібліотечної громади, менеджменту знань, реклами та PR бібліотеки, формування професійних компетентностей	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
2.1	Вміти застосовувати інструментарій Веб 2.0 для управління знаннями та взаємодії з користувачами	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
2.2	Вміти створювати, описувати та розповсюджувати медіа-колекції (створювати та використовувати відкриті електронні архіви (репозитарії) та відкриті електронні журнали)	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
2.3.	Вміти використовувати можливості Веб 2.0 для реклами та PR бібліотеки.	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
2.4	Ефективно використовувати можливості використання Веб2.0 для формування загальних та професійних	Лекції, практичні заняття	Опитування, перевірка виконання	10%

	компетенцій бібліотекарів.		завдань	
3.1.	Вміння комунікувати - створювати, поширювати, обмінюватися інформаційними повідомленнями в мережі інтернет, з дотриманням правил мережевого етикету та безпеки.	практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
4.1	Здатність самостійно оволодівати новими знаннями та формувати власні компетентності	практичні заняття, сам. робота	Опитування, перевірка виконання завдань	10%
4.2	Здатність відповідально ставитись до використання можливостей веб 2.0, дотримуватися основних принципів веб 2.0 платформи	практичні заняття	Опитування, перевірка виконання завдань	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання (необов'язково для вибіркових дисциплін які не входять до блоків спеціалізації)

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)									
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	4.1	4.2

7. Схема формування оцінки (згідно п.7 «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» від 30 серпня 2022 р.).

7.1 **Форми оцінювання слухачів:**

- **поточне оцінювання:**

1. Оцінювання роботи за 1 змістовним модулем -25 балів*/ 20 балів.
2. Оцінювання роботи за 2 змістовним модулем -30 балів/ 20 балів
3. Оцінювання роботи за 3 змістовним модулем -35 балів/ 20 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- **підсумкове оцінювання:** диференційований залік

7.2 **Організація оцінювання:**

Контроль за якістю навчання слухача здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів формують бали, отримані з усіх тем змістових модулів, включаючи бали, отримані за практичні роботи, презентації, виступи та семінарах (круглих столах), участь у дискусіях та обміні досвідом; бали, отримані під час експрес опитувань та при підсумковій атестації (заліку).

У випадку відсутності слухача з поважних причин відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про

організацію освітнього процесу у НАКККіМ» від 30 серпня 2022 р. Залік виставляється за результатами роботи впродовж навчання за програмою. Слухач, який набрав суму залікових балів (60) має право отримати підсумкову оцінку за диференційований залік за результатами контролю. Слухачі, які набрали протягом семестру менше 60 балів обов'язково складають залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за шкалою НАКККіМ (бали)	Оцінка за чотирибальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
74-81		C
64-73	Задовільно	D
60-63		E
35-59	Незадовільно	FX
1-34		F

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Програма підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів
закладів культури

«Технології Веб2.0 для бібліотекарів та користувачів: нові
можливості розвитку бібліотечного середовища»

№ п/п	Назва розділів, тем	Всього годин	Види занять та кількість годин			
			Лекції	Семінарські	Практичні	Контроль знань
	Розділ 1. Веб 2.0: Сутність, завдання	14	6	6	2	
1.1	Вплив інтернет технологій на розвиток суспільства, соціальні інституції та особистість. Світові тренди	4	2	2		Експрес опитування
1.2	Розвиток Інтернет та Веб-технологій. Сутність, основні принципи.	4	2	2		Експрес опитування
1.3	Веб 2.0 в бібліотеках як інструмент управління знаннями.	6	2	2	2	Експрес опитування
	Розділ 2. Сервіси Веб 2.0 та їх роль для бібліотек	30	10	10	10	
2.1	Сіндикація\ вікі технології. Вікіпедія.		2	2	2	Експрес опитування
2.2	Соціальні геосервіси		2	2	2	Експрес опитування
2.3	Фото/відео сервіси		2	2	2	Експрес опитування
2.4	Блоги та соціальні мережі		2	2	4	Експрес опитування
2.5	Відкриті електронні архіви (репозитарії) та відкриті електронні журнали: створення та використання		2	2		Експрес опитування
	Розділ 3. Використання Веб 2.0 у бібліотеках	28	8	8	12	
3.1	Веб 2.0 для процесів самоорганізації користувачів та професійної бібліотечної громади	8	2	2	2	
3.2	Менеджмент знань (вебінари, спільна робота з документами, рейтинги, краудсорсинг)	8	2	2	4	

3.3	Реклама та PR бібліотеки засобами Веб2.0	6	2	2	4	Експрес опитування
3.4	Формування професійних компетенцій бібліотекарів	2	2	2	2	
	Залік					2
	Разом	75	24	24	24	3

Загальний обсяг 75 год:

Лекцій – 24 год.,

практичні – 24 год.,

семінарські – 24 год.,

контроль знань – 3.

Рекомендовані джерела:

1. Інформаційна культура: навчальний посібник / за заг. редакцією проф. Ю.І. Палехи / Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. - 382с.
2. Концепція розвитку цифрових компетентностей до 2025 року. Схвалено розпорядження Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 року. URL: <http://surl.li/uvgg>
3. Кириченко М. О. Цифрова культура як результат розвитку культури інформаційного суспільства / М. О. Кириченко // Гілея: науковий вісник. - 2017. - Вип. 124. - С. 179-182. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2017_124_46
4. Медведєва В. Значення сучасних веб-технологій в обслуговуванні користувачів бібліотечних установ / В. Медведєва // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського : зб. наук. пр. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. – Київ, 2017. – Вип. 48. – С. 389–399.
5. Назаровець С. Бібліотека 4.0: технології та сервіси майбутнього / С. Назаровець, Є. Кулик // Бібліотечний вісник, 2017. – № 5. – С.3-14. Електрон. текст. дані. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12264/Biblioteka_4.0.pdf?sequence=1

Електронні ресурси:

1. Безпека в інтернеті. Матеріали та ресурси – <https://imzo.gov.ua/diyalnist/bezpeka-v-interneti/>
2. Бібліотечний інформаційно-освітній портал - Режим доступу: <http://libportal.org.ua/>
3. Бібліотечному фахівцю / Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого - Режим доступу: <http://profy.nplu.org/>
4. Дія. Цифрова освіта - URL: <https://osvita.dii.gov.ua/>
5. Українська бібліотечна асоціація - Режим доступу: <http://www.ula.org.ua/>
6. Українська бібліотечна енциклопедія - Режим доступу: <http://ube.nlu.org.ua/>